

ROTTERDAM ONDER DE BATAAFSCHE REPUBLIEK

DOOR MR. F. C. KOCH¹⁾

ROTTERDAM VAN 4 MAART 1795-1 MEI 1796

SOCIETEITEN EN OPROEREN

I

DUIDELIJK blijkt, dat men uit het gebeurde gedurende het eerste tijdperk der omwenteling niet geleerd had, van welke zijde pogingen tot het verstoren der orde te verwachten waren. Men beschouwde de Oranjepartij, die door de omwenteling en de komst der Franschen geheel lamgeslagen was, nog steeds als de gevaarlijkste. De naderende herdenking van den verjaardag van den stadhouder op 8 Maart versterkte die angst en bracht de provisioneele representanten van het volk van Holland tot het uitvaardigen van eene publicatie, die geheel gericht was tegen „eenige kwalijk gezinde of door kwaadwilligen misleide ingezetenen, zoo militairen als anderen,” welke te midden van de algemeene stem van het volk, die „zig in deeze en in andere provinciën dagelijks meer en meer laat hooren en allen toeroept de thans plaats hebbende orde van zaaken verder tot stand te helpen brengen en te volmaken,” hun best doen de algemeene rust te storen en wanorde te verwekken. Zij bepaalde op het voeren van gesprekken of uitgeven van geschriften, gericht tegen de thans geldende orde van zaken, die „op de onvervreembare regten van den mensch en van den burger is gevestigd” en tegen hen, die Oranje-teekenen zouden dragen, die Oranje- of andere oproerige liedjes zouden zingen of die „den in dit land helaas! zoo gewonen oproerkreet „Oranje Boven!” zouden uiten, straffen als strenge geeseling, vijf jaar gevangenis en verbanning uit de provincie.” Zij die zich bezig hielden met openbare of geheime bijeenkomsten om contra-revolutionnaire oogmerken te bereiken, zouden met geeseling, brandmerk en 50 jaren gevangenis gestraft worden, terwijl zij, die door gesprekken,

1) Vervolg van Rotterdamsch Jaarboekje 1929 blz. 42-94.